

Hij ligt niet langer op de rijbaan, waar ik hem zowat tien minuten geleden achtergelaten heb, maar iets verderop, onderuitgezakt tegen de muur waar hij me eerder in de avond hardhandig tegenaan geduwd heeft. Hij moet zich erheen gesleept hebben, er is een spoor van bloed. Hij houdt zijn ene arm tegen zijn buik geklemd, als om de wonden te stelpen, maar het zijn er te veel. Zijn andere arm ligt naast zijn lichaam, de handpalm naar boven gericht. Een voorbijganger zou er wat kleingeld in kunnen achterlaten, maar hier komt niemand langs. Zijn hemd is doordrenkt. Hij voelt ijskoud aan. Als ik niet gauw iets doe, dan zal hij hier op straat, tegen deze muur, doodbloeden, terwijl ik er helemaal niet zeker van ben of ik dat wel wil.

‘Help,’ fluistert hij, ‘help me, asjeblijft.’

Zijn stem kraakt en ik strijk door zijn haren. Ik probeer hem te sussen. Ik knijp in zijn koude hand en streel met mijn vingertoppen de binnenkant van zijn arm. Ik denk niet dat hij me herkent.

‘Er komt hulp,’ zeg ik, ‘er komt gauw hulp.’

Met zijn gsm bel ik een ambulance. Ik geef het adres door en beschrijf de toestand waarin hij verkeert. ‘Hij

ademt nog, maar er is bloed, overal bloed. Overvallen, denk ik.'

'Haast jullie,' zeg ik nog. 'Hij is er erg aan toe.'

Ik laat zijn gsm in mijn jaszak glijden. Vervolgens neem ik hem zijn horloge af. En zijn portefeuille, die in de binnenzak van zijn jasje steekt. Daarna laat ik hem achter, voor de tweede keer. Voorgoed nu.

Thuis schik ik zijn spullen op de keukentafel. Zijn portefeuille, zijn horloge en zijn gsm. In zijn portefeuille zitten een vijftal bankbiljetten van vijftig euro, zijn identiteitskaart en zijn rijbewijs. Twee bankkaarten ook, een lidkaart van de bibliotheek en enkele oude foto's. Op de eerste zijn ouders. Hij lijkt op zijn vader, maar dat wist ik al. Dat had hij mij verteld. Dan een foto met vier kinderen. Op een rij, van groot naar klein. Hij is het tweede kind, ook dat wist ik. Meisje, jongen, meisje, jongen. Een pasfoto van een tiener, een broer of een zus, moeilijk uit te maken, tenzij je het weet. Zijn oudste zus die een jongen wilde zijn, die een jongen werd. Dik tegen de zin van haar, zijn ouders. En ten slotte een polaroid. Een jonge, blonde vrouw. Bloedmooi. Adeline. Zijn grote liefde, zij die er altijd was.

Verder in de portefeuille kaartjes van restaurants, van galerijen en van het café waar hij werkt. En ook, zorgvuldig in vieren gevouwen, de snipper papier waarop ik die keer in de koffiëbar, net geen drie maanden geleden, haastig mijn telefoonnummer voor hem had neergekrabbeld.

Ik breek.

Ik breek en ondertussen scheur ik het papiertje in stukken, langs de vouwlijnen. Om niet nog meer te breken.

Er is geen tijd voor tranen, ik moet van hem af. Ik moet zo snel mogelijk af van alles in dit huis wat me aan hem linkt. Uit een keukenlade haal ik een aansteker waarmee ik de biljetten, de foto's, de kaartjes en de papiersnippers die ik in de gootsteen gegooid heb, verbrand. De vlammen laaien hoog op en ik zet een stap achteruit, wacht tot het vuur luwt en dooft, tot er alleen nog een hoopje smeulende asresten overblijft. Vervolgens draai ik zijn gsm in een keukenhanddoek en verbrijzel ik hem met een hamer. Met zijn horloge wil ik hetzelfde doen, maar dan bedenk ik me. Het is een opvallend mooi horloge en er moet toch iets van hem zijn wat ik kan houden. Iets wat me aan hem zal doen herinneren. Het koffiekopje dat ik in mijn muurkast bewaar, is niet voldoende. Ik heb nog iets nodig. Hij was anders, daarom wil ik meer dan alleen dat kopje. Hij drong diep in mij naar binnen. Hij kraakte mijn hoofd open, zette er zich als een teek in vast, die eerste keer al toen ik hem zag in de supermarkt. En later, niet veel later, toen ik hem leerde kennen, daalde hij uit mijn hoofd af naar de rest van mijn lijf. Hij eigende zich elke bloedbaan, elke vezel, elke cel van me toe, tot er niets nog van mij was en alles van hem.

Ik gesp het horloge rond mijn linkerpols. Misschien zal ik dit horloge, meer nog dan het koffiekopje, later nodig hebben om mezelf gerust te stellen. Om me eraan te herinneren dat hij geen verzinsel was, dat hij echt was, van vlees en bloed. De lege portefeuille en gsm gooi ik in de vuilniszak die ik dichtbind, naar beneden breng en in de grote container in de kelder achterlaat. Morgen is er een ophaling. Dan is hij echt weg, samen met het mes dat ik eerder al in de afvalzak van een andere bewoner verborgen heb.

Ze zullen me vinden. Natuurlijk zullen ze me vinden. Ze hebben ons samen uit het café zien vertrekken. En er zijn het schilderij, de foto's en het artikel in de krant. Ze zullen me vinden en ze zullen me vragen stellen. Ik zal bekennen. Ik zal schuld bekennen.

Ik ben niet bang.

Ik ben doodsbang.

In de badkamer spoel ik mijn gezicht met ijskoud water. Zijn geronnen bloed zit vast in de lijnen van mijn handpalmen en onder de randen van mijn nagels. Wanneer ik in de spiegel boven de wastafel kijk, zet iets wat voelt als schuld zich vast in mijn nek en in mijn schouders. Ik knijp de ogen dicht. Probeer tranen te persen. Tevergeefs.

Ik was mezelf niet.

Ik ben mezelf niet.

Ik ben al dagenlang mezelf niet.

Kun je dat wel: jezelf niet zijn?

Want: wie ben je dan?

Terug in de keuken schrob ik mijn handen en nagels schoon met een afwasborsteltje, tot mijn huid er rood en ruw uitziet. Het is vier uur in de ochtend en ik ben klaarwakker. Vanbinnen begint het weer te branden, gaat het steeds heviger branden, alsof hij hier elk moment kan komen binnenvallen. Ik draai me om. Ik schrik. Er is niemand. Alleen de kat. Ik ga naar de voordeur en controleer of ik die goed gesloten heb. Ik doe hetzelfde met de ramen en de deur naar het terras. Ik doorzoek alle kamers, kijk achter elke deur, in alle kasten en zelfs onder het bed. Er is niemand.

Ten slotte val ik neer op de sofa en grijp naar mijn laptop. Op het scherm verschijnt het resultaat van een zoekopdracht die ik al wekenlang heb openstaan.

Artikel 71 Er is geen misdrijf wanneer de beschuldigde of de beklaagde op het tijdstip van de feiten leed aan een geestesstoornis die zijn oordeelsvermogen of de controle over zijn daden heeft tenietgedaan of wanneer hij gedwongen werd door een macht die hij niet heeft kunnen weerstaan.

Ja, dat was het. Een macht. Een macht die ik niet heb kunnen weerstaan. Ik hoop dat hij het overleeft. Ik denk het wel. Misschien kan ik morgen het ziekenhuis opbellen. Naar hem vragen. Dat ik het ben die hem gevonden heeft.

‘Ja, hij leeft nog. Dankzij u.’ Of ik langs wil komen? Hij zal me vast willen bedanken.

‘Nee, liever niet. Ik heb gewoon gedaan wat ik moest doen, wat iedereen zou doen.’

En nu, terwijl De Kapitein zich spinnend in mijn schoot nestelt, blaast hij langzaam de aftocht. Hij trekt weg uit mijn lichaam, laat me tegelijk bevrijd en ontredderd achter. Als laatste verdwijnt het rode waas van zijn bloed van voor mijn ogen. Ja, ik heb gedaan wat ik moest doen. Hij heeft het niet verdiend, dat niet, maar er zat niets anders op. Het was hij of ik.

Er zijn die beelden. Altijd maar die beelden, dat wat we herinneringen noemen. Als dia's – klik, klik, klik – roteren ze in mijn hoofd. Steeds maar weer datzelfde rondje. De projector staat op stand-by. Het licht gaat uit en het zoemen zwelt aan, omdat iets je triggert om achterom te kijken. Je raakt, heel even, verblind door de felle lichtstraal waarin het stof een macabere dans inzet en dan komen ze, de beelden. Als kogels zijn ze. Genadeloos. Ze dringen je hoofd binnen, je hart en je buik. Ik bevind me op het puntje van een denkbeeldige stoel, want ik weet nooit wat komen zal.

Een roze fietsje. Ik houd me stevig vast aan het stuur, aan de witter dan witte handvatten. Voor het overige ben ik afhankelijk van vaders willekeur. Hij houdt het zadel waarop ik zit vast, met één hand. De hand waarmee hij moeder slaat en mij nu leert fietsen. Wanneer hij me vrijlaat, breekt het gevecht met de zwaartekracht aan. Ik val, ik val niet. Ik val bijna. Ik val. Hij komt naar me toegelopen en knielt. Sust me. Pulkt de minuscule grindkorrels uit mijn knie en spuwt wat speeksel op zijn wijsvinger om de schaafwonde schoon te maken. Ik kijk hem aan. Stomverbaasd. Vragend.

‘Dat helpt,’ zegt hij, ‘echt waar.’

Op een andere dia staat vader naast me. Ik zit op het zadel van mijn fietsje, mijn kleine voeten raken net de grond. Ik fiets nu alleen, zonder enige hulp. Vader is op weg naar de olietonnen achter de varkensstal. Sleept het afval met zich mee dat hij wil verbranden. Hij zal een vuur maken. Kartonnen dozen. Kranten. De lege papieren zakken van het maiszaad, van het kippenvoer, de konijnenkorrels. Een kapotte, rubberen band en een losgeraakt stuk plastic dat ooit de voerkuil afdekte. Hij giet benzine over het afval en strijkt een lucifer aan, in de luwte van de ton, zodat de wind geen spelbreker wordt. Hij doet het me voor.

‘Kijk,’ zegt hij.

Het afval vat razendsnel vuur en de vlammen schieten de lucht in. Ik sta veel te dicht, hij trekt me vloekend achteruit, maar ik wil niet wijken. Ik wil in de ton blijven kijken, me verwarmen aan het vuur en zien hoe alles ver-

schrompelt, smelt en verdwijnt. De zwarte, stinkende rook dringt mijn neus binnen. Ik hoest, terwijl de tranen over mijn wangen lopen.

‘Let toch op, zusje,’ zegt vader en hij probeert me nog wat verder van de ton weg te trekken. Ik kijk naar het olievat en dan naar hem en dan weer naar het olievat, naar het vuur en naar de rook die van ons wegdrijft.

‘De wind zit goed,’ zegt hij.

In zijn ogen flakkeren twee kleine vuurhaarden op. Hij kruist zijn armen, knikt tevreden. Hij lacht, legt zijn hand op mijn hoofd. Ik denk te weten wat hij voelt wanneer hij naar de olieton kijkt, want ik voel het ook, zelfs al ben ik maar vijf. In ons hoofd brandt datzelfde vuur. Het ontsmet en zuivert, zoals speeksel, zoals alcohol, en het verwijdert alles. Werkelijk alles wat steekt, ettert en vergiftigt.

Pas jaren later dacht ik terug aan de olietonnen, aan het vuur en aan wat ik toen voelde. Meier ontmoette ik op de trappen van het faculteitsgebouw. Het academiejaar was net twee maanden bezig. Hij zat verlegen om een aansterker. We raakten aan de praat en gingen koffiedrinken. De volgende dag spraken we weer af, de dag erna ook en zo heel wat dagen na elkaar. We werden verliefd, of daar leek het toch op. Een week lang waren we onafscheidelijk, als een Siamese tweeling. Waar je Meier zag, zag je mij. Waar je mij zag, zag je Meier. Tot op het moment dat hij zich realiseerde dat hij, door mijn constante aanwezigheid, zijn studie verwaarloosde. Die studie had hij, naar eigen zeggen, voor mijn komst heel ernstig genomen. Maar van de ene op de andere dag vond hij dat ik te veel van zijn tijd opeiste en vroeg hij